

EUROPSKA UNIJA

EUROPSKI PARLAMENT

VIJEĆE

Bruxelles, 23. veljače 2017.
(OR. en)

2015/0281 (COD)

PE-CONS 53/16

DROIPEN 203
COPEN 367
JAI 1028
CODEC 1790

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: UREDBA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP

UREDBA (EU) 2017/...
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od ...

o suzbijanju terorizma i zamjeni
Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP
i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 83. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom²,

¹ SL L 177, 18.5.2016., str. 51.

² Stajalište Europskog parlamenta od 16. veljače 2017. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od ...

budući da:

- (1) Unija je utemeljena na univerzalnim vrijednostima ljudskog dostojanstva, slobode, jednakosti i solidarnosti te poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda. Unija se temelji na načelima demokracije i vladavine prava koja su zajednička državama članicama.
- (2) Teroristička djela čine jedno od najtežih kršenja univerzalnih vrijednosti ljudskog dostojanstva, slobode, jednakosti i solidarnosti te uživanja ljudskih prava i temeljnih sloboda na kojima je Unija utemeljena. Ona također predstavljaju jedan od najtežih napada na demokraciju i vladavinu prava, načela koja su zajednička državama članicama i na kojima se Unija temelji.

- (3) Okvirna odluka Vijeća 2002/475/PUP¹ kamen je temeljac kaznenopravnog odgovora država članica u borbi protiv terorizma. Pravni okvir koji je zajednički svim državama članicama, a posebno usklađena definicija kaznenih djela terorizma, služi kao referentna vrijednost za razmjenu informacija i suradnju među nadležnim nacionalnim tijelima na temelju Okvirne odluke Vijeća 2006/960/PUP², odluka Vijeća 2008/615/PUP³ i 2005/671/PUP⁴, Uredbe (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ i okvirnih odluka Vijeća 2002/584/PUP⁶ i 2002/465/PUP⁷.

¹ Okvirna odluka Vijeća 2002/475/PUP od 13. lipnja 2002. o suzbijanju terorizma (SL L 164, 22.6.2002., str. 3.).

² Okvirna odluka Vijeća 2006/960/PUP od 18. prosinca 2006. o pojednostavljenju razmjene informacija i obavještajnih podataka između tijela zaduženih za izvršavanje zakona u državama članicama Europske unije (SL L 386, 29.12.2006., str. 89.).

³ Odluka Vijeća 2008/615/PUP od 23. lipnja 2008. o produbljivanju prekogranične suradnje, posebno u suzbijanju terorizma i prekograničnog kriminala (SL L 210, 6.8.2008., str. 1.).

⁴ Odluka Vijeća 2005/671/PUP od 20. rujna 2005. o razmjeni informacija i suradnji u vezi s kaznenim djelima terorizma (SL L 253, 29.9.2005., str. 22.).

⁵ Uredba (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o uspostavi sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz Eurodaca od strane tijela kaznenog progona država članica i Europolu u svrhu kaznenog progona te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Europske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (SL L 180, 29.6.2013., str. 1.).

⁶ Okvirna odluka Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL L 190, 18.7.2002., str. 1.).

⁷ Okvirna odluka Vijeća 2002/465/PUP od 13. lipnja 2002. o zajedničkim istražnim timovima (SL L 162, 20.6.2002., str. 1.).

- (4) Posljednjih godina teroristička prijetnja rasla je i ubrzano se razvijala. Pojedinci nazvani „stranim terorističkim borcima” putuju u inozemstvo u svrhu terorizma. Strani teroristički borci koji se vraćaju predstavljaju povećanu sigurnosnu prijetnju za sve države članice. Strani teroristički borci povezani su s nedavnim napadima i planiranim napadima u nekoliko država članica. Osim toga, Unija i njezine države članice suočavaju se s pojačanim prijetnjama pojedinaca koji ostaju u Europi, ali su pod utjecajem terorističkih skupina u inozemstvu ili od njih dobivaju upute.
- (5) Vijeće sigurnosti UN-a u Rezoluciji 2178 (2014) izrazilo je zabrinutost zbog sve veće prijetnje koju predstavljaju strani teroristički borci te je zatražilo od svih država članica UN-a da osiguraju kažnjivost kaznenih djela povezanih s tom pojavom na temelju nacionalnog prava. Vijeće Europe je 2015. s tim u vezi donijelo Dodatni protokol uz Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju terorizma.
- (6) Uzimajući u obzir razvoj terorističkih prijetnji i pravnih obveza za Uniju i države članice prema međunarodnom pravu, definicije kaznenih djela terorizma, kaznenih djela povezanih s terorističkom skupinom i kaznenih djela povezanih s terorističkim aktivnostima trebalo bi dodatno približiti u svim državama članicama, tako da opsežnije obuhvaćaju ponašanja povezana osobito sa stranim terorističkim borcima i financiranjem terorizma. Ti oblici ponašanja trebali bi biti kažnjivi i ako su počinjeni putem interneta, između ostalog putem društvenih medija.

- (7) Nadalje, prekogranična priroda terorizma zahtijeva snažan koordinirani odgovor i suradnju unutar država članica i među njima, kao i s nadležnim agencijama i tijelima Unije za borbu protiv terorizma i među njima, uključujući Eurojust i Europol. U tu bi se svrhu trebali učinkovito upotrebljavati dostupni instrumenti i sredstva za suradnju, poput zajedničkih istražnih timova i koordinacijskih sastanaka uz sudjelovanje Eurojusta. Zbog globalnog karaktera terorizma potreban je međunarodni odgovor, a od Unije i njezinih država članica zahtijeva se jačanje suradnje s relevantnim trećim zemljama. Snažan koordinirani odgovor i suradnja potrebni su i radi osiguravanja i pribavljanja elektroničkih dokaza.
- (8) Ova Direktiva sadržava taksativni popis niza teških kaznenih djela, poput napada na život osobe, kao namjernih djela koja se mogu kvalificirati kao kaznena djela terorizma kada i ako su počinjena s posebnim terorističkim ciljem, to jest kako bi se ozbiljno zastrašilo stanovništvo ili kako bi se protupravno prisilila tijela vlasti ili međunarodna organizacija na činjenje ili nečinjenje bilo koje radnje ili kako bi se ozbiljno destabilizirale ili uništile temeljne političke, ustavne, gospodarske ili društvene strukture neke zemlje ili međunarodne organizacije. Prijetnju počinjenjem takvih namjernih djela također bi trebalo smatrati kaznenim djelom terorizma, kada je na temelju objektivnih okolnosti utvrđeno da je takva prijetnja iznesena s takvim terorističkim ciljem. Nasuprot tome, djela koja za cilj imaju, primjerice, prisiljavanje tijela vlasti na činjenje ili nečinjenje bilo koje radnje, a koja, međutim, nisu navedena na taksativnom popisu teških kaznenih djela, ne smatraju se kaznenim djelima terorizma u skladu s ovom Direktivom.

- (9) Kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima vrlo su ozbiljne naravi jer mogu dovesti do počinjenja kaznenih djela terorizma te teroristima i terorističkim skupinama omogućiti održavanje i daljnji razvoj njihovih kriminalnih aktivnosti, što opravdava inkriminiranje takvog ponašanja.
- (10) Kazneno djelo javnog poticanja na počinjenje kaznenog djela terorizma obuhvaća, između ostalog, veličanje i opravdavanje terorizma ili širenje poruka ili slika na internetu i izvan njega, između ostalog onih povezanih sa žrtvama terorizma, radi dobivanja potpore za terorističke ideje ili ozbiljnog zastrašivanja stanovništva. Takvo ponašanje trebalo bi biti kažnjivo kada uzrokuje opasnost da bi teroristička djela mogla biti počinjena. U svakom konkretnom slučaju trebalo bi, prilikom razmatranja postojanja takve opasnosti, uzeti u obzir posebne okolnosti slučaja, kao što su autor i primatelj poruke, kao i kontekst u kojem je djelo počinjeno. Značaj i vjerodostojnost opasnosti također bi trebalo uzeti u obzir prilikom primjene odredbe o javnom poticanju u skladu s nacionalnim pravom.

- (11) Inkriminiranjem pohađanja obuke za terorizam dopunjava se postojeće kazneno djelo pružanja obuke te se posebno odgovara na prijetnje koje predstavljaju osobe koje se aktivno pripremaju za počinjenje kaznenih djela terorizma, uključujući one osobe koje u konačnici djeluju same. Pohađanje obuke za terorizam uključuje stjecanja znanja, pribavljanje dokumentacije ili stjecanje praktičnih vještina. Samostalno učenje, između ostalog putem interneta ili služeći se drugim nastavnim materijalom, također bi se trebalo smatrati pohađanjem obuke za terorizam, kada ono proizlazi iz aktivnog ponašanja te je poduzeto s namjerom počinjenja ili doprinosa počinjenju kaznenog djela terorizma. U kontekstu svih posebnih okolnosti slučaja, o toj se namjeri primjerice može zaključiti iz vrste materijala i učestalosti uporabe tih materijala. Stoga bi se preuzimanje priručnika za izradu eksplozivâ u svrhu počinjenja kaznenog djela terorizma moglo smatrati pohađanjem obuke za terorizam. Nasuprot tome, sâmo posjećivanje internetskih stranica ili prikupljanje materijala u zakonite svrhe, poput akademskih ili istraživačkih, ne smatra se pohađanjem obuke za terorizam prema ovoj Direktivi.

- (12) S obzirom na težinu prijetnje i potrebu, posebice, za sprečavanjem protoka stranih terorističkih boraca, potrebno je inkriminirati putovanje u inozemstvo u svrhu terorizma, to jest ne samo radi počinjenja kaznenih djela terorizma te pružanja ili pohađanja obuke, nego i radi sudjelovanja u aktivnostima terorističke skupine. Nije nužno inkriminirati čin putovanja kao takav. Nadalje, putovanje na područje Unije u svrhu terorizma predstavlja sve veću sigurnosnu prijetnju. Države članice također mogu odlučiti da će pružati odgovor na terorističke prijetnje koje proizlaze iz putovanja u svrhu terorizma u dotičnu državu članicu inkriminiranjem pripremnih radnji, koje mogu uključivati planiranje ili udruživanje, s ciljem počinjenja kaznenog djela terorizma ili doprinošenja njemu. Svaku radnju kojom se olakšava takvo putovanje trebalo bi također inkriminirati.
- (13) Nezakonita trgovina vatrenim oružjem, naftom, drogama, cigaretama, krivotvorenim robom te kulturnim predmetima, kao i trgovina ljudima, reketarenje i ucjena postali su unosni načini financiranja terorističkih skupina. U tom kontekstu, sve snažnije veze između organiziranog kriminala i terorističkih skupina predstavljaju sve ozbiljniju sigurnosnu prijetnju Uniji te bi ih stoga tijela država članica uključena u kaznene postupke trebala uzeti u obzir.

- (14) Direktivom (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća¹ uspostavljaju se zajednička pravila o sprečavanju korištenja financijskog sustava Unije u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma. Uz taj preventivni pristup, u državama članicama trebalo bi biti kažnjivo financiranje terorizma. Trebalo bi inkriminiranjem obuhvatiti ne samo financiranje terorističkih djela, nego i financiranje terorističke skupine kao i druga kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima, kao što su novačenje i obuka ili putovanje u svrhu terorizma, s ciljem destabilizacije struktura potpore koje olakšavaju počinjenje kaznenih djela terorizma.
- (15) Pružanje materijalne potpore terorizmu s pomoću osoba koje sudjeluju ili djeluju kao posrednici u pružanju ili kretanju usluga, imovine i dobara, uključujući trgovačke transakcije koje obuhvaćaju ulazak u Uniju ili izlazak iz nje, kao što su prodaja, stjecanje ili razmjena kulturnih predmeta od arheološkog, umjetničkog, povijesnog ili znanstvenog interesa koji su nezakonito izneseni s područja koje je u trenutku iznošenja bilo pod nadzorom terorističke skupine, trebalo bi biti kažnjivo u državama članicama kao pomaganje u počinjenju terorizma ili kao financiranje terorizma ako se provode znajući da su te operacije ili u njima ostvarena imovinska korist namijenjeni za uporabu, u cijelosti ili djelomično, u svrhu terorizma ili da će biti korisni terorističkim skupinama. Možda će biti potrebne daljnje mjere s ciljem djelotvornog suzbijanja nezakonite trgovine kulturnim predmetima kao izvora prihoda za terorističke skupine.

¹ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

- (16) Pokušaj putovanja u svrhu terorizma, pokušaj pružanja obuke za terorizam i pokušaj novačenja za terorizam trebali bi biti kažnjivi.
- (17) S obzirom na kaznena djela predviđena u ovoj Direktivi pojam namjere mora se primjenjivati na sve elemente od kojih se sastoje ta kaznena djela. O namjernoj naravi činjenja ili propuštanja može se zaključiti iz objektivnih činjeničnih okolnosti.
- (18) Za fizičke i pravne osobe koje su odgovorne za takva kaznena djela trebalo bi predvidjeti kazne i sankcije koje odražavaju težinu tih kaznenih djela.
- (19) Kada su novačenje i obuka za terorizam usmjereni prema djetetu, države članice trebale bi osigurati da suci tu okolnost mogu uzeti u obzir prilikom izricanja kazne počiniteljima, premda ne bi trebala postojati obveza sudaca da izreknu težu kaznu. Sudac po slobodnoj ocjeni procjenjuje tu okolnost zajedno s drugim činjenicama određenog slučaja.
- (20) Trebalo bi utvrditi pravila o sudskoj nadležnosti, kako bi se osigurao djelotvoran kazneni progon kaznenih djela utvrđenih u ovoj Direktivi. Osobito se čini primjerenim uspostaviti nadležnost za kaznena djela koja počine pružatelji obuke za terorizam, bez obzira na njihovo državljanstvo, s obzirom na moguće posljedice takvih ponašanja na području Unije i blisku materijalnu povezanost između kaznenih djela pružanja i pohađanja obuke za terorizam.

- (21) Kako bi se osigurao uspjeh istraga i kaznenog progona kaznenih djela terorizma, kaznenih djela povezanih s terorističkim skupinama ili kaznenih djela povezanih s terorističkim aktivnostima, oni koji su odgovorni za istragu ili kazneni progon takvih kaznenih djela trebali bi se moći koristiti djelotvornim istražnim instrumentima, poput onih koji se koriste za suzbijanje organiziranog kriminala ili drugih teških kaznenih djela. Takvim instrumentima trebalo bi se, u skladu s nacionalnim pravom, koristiti ciljano i uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti te prirodu i ozbiljnost kaznenih djela koja se istražuju, te bi se tim korištenjem trebalo poštovati pravo na zaštitu osobnih podataka. Takvi bi instrumenti, prema potrebi, trebali obuhvaćati, na primjer, pretragu sve osobne imovine, presretanje komunikacija, prikriveni nadzor, uključujući elektronički nadzor, snimanje zvučnih zapisa u privatnim ili javnim vozilima i na privatnim ili javnim mjestima, i snimanje slikovnih zapisa osoba u javnim vozilima i na javnim mjestima te njihovo pohranjivanje i financijske istrage.

- (22) Djelotvoran način suzbijanja terorizma na internetu jest uklanjanje na izvoru internetskog sadržaja koji je javno poticanje na počinjenje kaznenog djela terorizma. Države članice trebale bi u najvećoj mogućoj mjeri surađivati s trećim zemljama s ciljem osiguravanja uklanjanja s poslužitelja na njihovu državnom području internetskog sadržaja koji je javno poticanje na počinjenje kaznenog djela terorizma. Međutim, kada uklanjanje takvog sadržaja na izvoru nije izvedivo, mogu se uspostaviti i mehanizmi za blokiranje pristupa takvom sadržaju s područja Unije. Mjere koje su u skladu s ovom Direktivom poduzele države članice kako bi se uklonio internetski sadržaj koji je javno poticanje na počinjenje kaznenog djela terorizma ili, ako to nije izvedivo, kako bi se blokirao pristup takvom sadržaju, mogle bi se temeljiti na javnom djelovanju, kao što je zakonodavno, nezakonodavno ili sudsko djelovanje. U tom kontekstu ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje dobrovoljno djelovanje internetske industrije s ciljem sprečavanja zloupotrebe njezinih usluga, kao ni bilo kakva potpora država članica takvom djelovanju, poput otkrivanja terorističkog sadržaja i ukazivanja na njega. Bez obzira na odabranu osnovu za djelovanje ili odabranu metodu države članice trebale bi osigurati da se njome za korisnike i davatelje usluga osigura odgovarajuća razina pravne sigurnosti i predvidljivosti te mogućnost upotrebe pravnog sredstva u skladu s nacionalnim pravom. Svim takvim mjerama moraju se uzeti u obzir prava krajnjih korisnika te poštovati postojeći pravni i sudski postupci i Povelja Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”).

- (23) Uklanjanjem internetskog sadržaja koji je javno poticanje na počinjenje kaznenog djela terorizma ili, ako to nije izvedivo, blokiranjem pristupa takvom sadržaju u skladu s ovom Direktivom, ne bi se trebala dovoditi u pitanje pravila utvrđena u Direktivi 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹. Posebice, za davatelje usluga ne bi trebalo uvesti opću obvezu da prate informacije koje prenose ili pohranjuju niti da aktivno traže činjenice ili okolnosti koje ukazuju na protuzakonitu aktivnost. Nadalje, davatelji usluga smještaja na poslužitelju ne bi trebali biti odgovorni sve dok nemaju stvarnih saznanja o protuzakonitoj aktivnosti ili protuzakonitim informacijama i nisu svjesni činjenica ili okolnosti iz kojih su protuzakonita aktivnost ili protuzakonite informacije vidljive.

¹ Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL L 178, 17.7.2000., str. 1.).

- (24) Za djelotvorno suzbijanje terorizma od ključne je važnosti učinkovita razmjena informacija, koje nadležna tijela smatraju relevantnima za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili kazneni progon kaznenih djela terorizma, između nadležnih tijela i agencija Unije. Države članice trebale bi osigurati djelotvornu i pravodobnu razmjenu informacija u skladu s nacionalnim pravom i postojećim pravnim okvirom Unije, kao što su Odluka 2005/671/PUP, Odluka Vijeća 2007/533/PUP¹ i Direktiva (EU) 2016/681 Europskog parlamenta i Vijeća². Pri razmatranju o tome hoće li razmijeniti relevantne informacije nacionalna nadležna tijela trebala bi uzeti u obzir ozbiljnost prijetnje koju predstavljaju kaznena djela terorizma.

¹ Odluka Vijeća 2007/533/PUP od 12. lipnja 2007. o osnivanju, radu i korištenju druge generacije Schengenskog informacijskog sustava (SIS II) (SL L 205, 7.8.2007., str. 63.).

² Direktiva (EU) 2016/681 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela (SL L 119, 4.5.2016., str. 132.).

- (25) Kako bi se ojačao postojeći okvir za razmjenu informacija u suzbijanju terorizma, kako je navedeno u Odluci 2005/671/PUP, države članice trebale bi osigurati da relevantne informacije koje su u okviru kaznenih postupaka prikupila njihova nadležna tijela, na primjer tijela kaznenog progona, tužitelji ili istražni suci, budu dostupne odgovarajućim nadležnim tijelima druge države članice za koja ona smatraju da bi im te informacije mogle biti relevantne. Takve relevantne informacije trebale bi barem uključivati, prema potrebi, informacije koje se prenose Europolu i Eurojustu u skladu s Odlukom 2005/671/PUP. To podliježe pravilima Unije o zaštiti podataka, kako je utvrđeno u Direktivi (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća¹ te se time ne dovode u pitanje pravila Unije o suradnji nadležnih nacionalnih tijela u okviru kaznenih postupaka, kao što su ona utvrđena u Direktivi 2014/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća² ili Okvirnoj odluci 2006/960/PUP.

¹ Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.).

² Direktiva 2014/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o Europskom istražnom nalogu u kaznenim stvarima (SL L 130, 1.5.2014., str. 1.).

- (26) Trebalo bi razmjenjivati relevantne informacije koje su nadležna tijela država članica prikupila u okviru kaznenih postupaka u vezi s kaznenim djelima terorizma. Smatra se da se pojmom „kazneni postupak” obuhvaćaju svi stadiji postupka, od trenutka kada je osoba osumnjičena ili okrivljena za počinjenje kaznenog djela pa sve do trenutka kada odluka kojom se konačno utvrđuje je li ta osoba počinila dotično kazneno djelo postane pravomoćna.
- (27) Države članice trebale bi donijeti mjere zaštite, potpore i pomoći kojima se odgovara na posebne potrebe žrtava terorizma u skladu s Direktivom 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹ te kako je nadalje utvrđeno ovom Direktivom. Žrtva terorizma jest ona definirana u članku 2. Direktive 2012/29/EU, to jest fizička osoba koja je pretrpjela štetu, uključujući tjelesnu, umnu ili emocionalnu štetu ili ekonomski gubitak, u mjeri u kojoj je to izravno uzrokovano kaznenim djelom terorizma ili član obitelji osobe čija je smrt izravno uzrokovana kaznenim djelom terorizma i koji je pretrpio štetu kao posljedicu smrti te osobe. Članovi obitelji preživjelih žrtava terorizma, kako su definirani u navedenom članku, imaju pristup službama za potporu žrtvama i zaštitnim mjerama u skladu s navedenom direktivom.

¹ Direktiva 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP (SL L 315, 14.11.2012., str. 57.).

- (28) Pomoć žrtvama u vezi s potraživanjima naknada štete ne dovodi u pitanje pomoć koju žrtve terorizma primaju od tijela nadležnih za pomoć u skladu s Direktivom Vijeća 2004/80/EZ¹ i dopunjava tu pomoć. Time se ne dovode u pitanje nacionalna pravila o pravnom zastupanju pri potraživanju naknade štete, uključujući putem mehanizama za pravnu pomoć, niti bilo koja druga relevantna nacionalna pravila o naknadi štete.
- (29) Države članice trebale bi u okviru nacionalne infrastrukture za odgovor na hitne situacije osigurati sveobuhvatan odgovor na posebne potrebe žrtava terorizma neposredno nakon terorističkog napada te dokle god je to potrebno. U tu svrhu države članice mogu uspostaviti jedinstvene i ažurne internetske stranice sa svim relevantnim informacijama te centar za potporu žrtvama i njihovim obiteljima u hitnim situacijama, koji pruža psihološku prvu pomoć i emocionalnu potporu. Inicijative država članica u tom pogledu trebalo bi podržati na način da se u potpunosti upotrebljavaju dostupni mehanizmi i resursi zajedničke pomoći na razini Unije. Službe za potporu trebale bi uzeti u obzir da se posebne potrebe žrtava terorizma s vremenom mogu promijeniti. U tom pogledu države članice trebale bi osigurati da službe za potporu prije svega rješavaju barem emocionalne i psihološke potrebe najugroženijih žrtava terorizma te da sve žrtve terorizma obavješćuju o dostupnosti daljnje emocionalne i psihološke potpore, uključujući potporu i savjetovanje nakon traumatičnih iskustava.

¹ Direktiva Vijeća 2004/80/EZ od 29. travnja 2004. o naknadi žrtvama kaznenih djela (SL L 261, 6.8.2004., str. 15.).

- (30) Države članice trebale bi osigurati da sve žrtve terorizma imaju pristup informacijama o pravima žrtava, raspoloživim službama za potporu i programima za naknadu štete u državi članici u kojoj je počinjeno kazneno djelo terorizma. Dotične države članice trebale bi poduzimati prikladne mjere za olakšavanje međusobne suradnje kako bi osigurale da žrtve terorizma koje imaju boravište u državi članici koja nije država članica u kojoj je počinjeno kazneno djelo terorizma dobiju stvaran pristup takvim informacijama. Osim toga, države članice trebale bi osigurati da žrtve terorizma imaju pristup službama za dugoročnu potporu u državi članici u kojoj imaju boravište, čak i ako se kazneno djelo terorizma dogodilo u drugoj državi članici.
- (31) Kao što je navedeno u Revidiranoj strategiji EU-a za borbu protiv radikalizacije i novačenja terorista iz 2014. i u zaključcima Vijeća Europske unije i država članica koje su se sastale u okviru Vijeća o poboljšanju kaznenopravnog odgovora na radikalizaciju koja dovodi do terorizma i nasilnog ekstremizma iz 2015., sprečavanje radikalizacije i novačenja terorista, uključujući radikalizaciju putem interneta, zahtijeva dugoročan, proaktivan i sveobuhvatan pristup. Takvim bi se pristupom trebale kombinirati mjere u području kaznenog pravosuđa s politikama u područjima obrazovanja, socijalne uključenosti i integracije, kao i pri osiguranju programa djelotvorne deradikalizacije ili povlačenja te izlaska ili rehabilitacije, između ostalog u kontekstu zatvora i probacije. Države članice trebale bi razmjenjivati dobre prakse o djelotvornim mjerama i projektima u tom području, posebice u pogledu stranih terorističkih boraca kao i povratnika, prema potrebi u suradnji s Komisijom i relevantnim agencijama i tijelima Unije.

- (32) Države članice trebale bi se i dalje zalagati za sprečavanje radikalizacije koja dovodi do terorizma i borbu protiv nje koordiniranjem, razmjenom informacija i iskustava o nacionalnim politikama prevencije i provedbom ili, ovisno o slučaju, ažuriranjem nacionalnih politika prevencije uzimajući u obzir vlastite potrebe, ciljeve i sposobnosti, oslanjajući se na vlastita iskustva. Komisija bi, prema potrebi, trebala pružati potporu nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima u razvoju politika prevencije.
- (33) Države članice, ovisno o konkretnim potrebama i posebnim okolnostima u svakoj državi članici, trebale bi pružati potporu stručnjacima, uključujući partnere iz civilnog društva koji bi mogli doći u kontakt s osobama podložnima radikalizaciji. Takve mjere potpore mogu posebice uključivati osposobljavanje i mjere podizanja svijesti koje imaju za cilj omogućiti im prepoznavanje znakova radikalizacije i davanje odgovora na njih. Takve mjere trebale bi se, prema potrebi, poduzimati u suradnji s privatnim poduzećima, relevantnim organizacijama civilnog društva, lokalnim zajednicama i drugim dionicima.
- (34) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog potrebe za usklađenim pravilima širom Unije oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

- (35) Ovom se Direktivom poštuju načela priznata člankom 2. UEU-a, kao i temeljna prava i slobode te se poštuju načela posebno priznata u Povelji, uključujući ona utvrđena u njezinim glavama II., III., V. i VI. koja, između ostalog, obuhvaćaju pravo na slobodu i sigurnost, slobodu izražavanja i informiranja, slobodu udruživanja te slobodu mišljenja, savjesti i vjeroispovijedi, opću zabranu diskriminacije, posebno na osnovi rase, boje kože, etničkog ili socijalnog podrijetla, genetskih osobina, jezika, religije ili uvjerenja, političkog ili bilo kakvog drugog mišljenja, pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života i pravo na zaštitu osobnih podataka, načela zakonitosti i proporcionalnosti kaznenih djela i kazni, koje obuhvaća i zahtjev za preciznošću, jasnoćom i predvidljivošću u kaznenom pravu, pretpostavku nedužnosti kao i slobodu kretanja kako je utvrđeno u članku 21. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i u Direktivi 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹. Ova Direktiva mora se provoditi u skladu s tim pravima i načelima uzimajući u obzir i Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima te druge obveze povezane s ljudskim pravima u skladu s međunarodnim pravom.

¹ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 1612/68 i stavljanju izvan snage direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, 30.4.2004., str. 77.).

- (36) Ovom Direktivom ne dovode se u pitanje obveze država članica u skladu s pravom Unije u pogledu postupovnih prava osumnjičenika ili okrivljenika u kaznenom postupku.
- (37) Ova Direktiva ne bi trebala imati za posljedicu promjenu prava, obveza i odgovornosti država članica u skladu s međunarodnim pravom, između ostalog ni onih koje one imaju u skladu s međunarodnim humanitarnim pravom. Ovom se Direktivom ne uređuju aktivnosti oružanih snaga tijekom razdobljâ oružanog sukoba u onom smislu koji ti pojmovi imaju u skladu s međunarodnim humanitarnim pravom kojim su uređeni, kao ni aktivnosti vojnih snaga neke države u izvršavanju njihovih službenih dužnosti ako su one uređene drugim pravilima međunarodnog prava.
- (38) Humanitarne aktivnosti nepristranih humanitarnih organizacija priznatih međunarodnih pravom, uključujući međunarodno humanitarno pravo, nisu obuhvaćene područjem primjene ove Direktive; u tom pogledu u obzir treba uzeti sudsku praksu Suda Europske unije.
- (39) Provedba kaznenopravnih mjera donesenih na temelju ove Direktive trebala bi biti proporcionalna prirodi i okolnostima kaznenog djela, s obzirom na opravdane ciljeve koje se želi ostvariti i njihovu nužnost u demokratskom društvu, te bi njome trebalo isključiti svaki oblik proizvoljnosti, rasizma ili diskriminacije.

- (40) Ništa u ovoj Direktivi ne bi trebalo tumačiti kao da je namijenjeno smanjenju ili ograničenju širenja informacija u znanstvene svrhe, akademske svrhe ili u svrhe izvješćivanja. Izražavanje radikalnih, polemičkih ili prijepornih mišljenja u javnoj raspravi o osjetljivim političkim pitanjima nije obuhvaćeno područjem primjene ove Direktive te posebice nije obuhvaćeno definicijom javnog poticanja na počinjenje kaznenih djela terorizma.
- (41) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEU-u i UFEU-u, i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog protokola, te države članice ne sudjeluju u donošenju ove Direktive te ona za njih nije obvezujuća niti se na njih primjenjuje.
- (42) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (43) Ova bi Direktiva stoga trebala zamijeniti Okvirnu odluku 2002/475/PUP u odnosu na države članice za koje je ova Direktiva obvezujuća te bi njome trebalo izmijeniti Odluku 2005/671/PUP,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

GLAVA I.

PREDMET I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Direktivom utvrđuju minimalna pravila u pogledu definicije kaznenih djela i sankcija u području kaznenih djela terorizma, kaznenih djela povezanih s terorističkom skupinom i kaznenih djela povezanih s terorističkim aktivnostima, kao i mjere zaštite žrtava terorizma te potpore i pomoći tim žrtvama.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „financijska sredstva” znači imovina svake vrste, materijalna ili nematerijalna, pokretna ili nepokretna, bez obzira na koji način je stečena te pravni dokumenti ili instrumenti u bilo kojem obliku, uključujući elektroničke ili digitalne, kojima se dokazuje pravo na takvu imovinu ili udio u njoj, a uključuje, iako se na njih ne ograničava, bankovne kredite, putničke čekove, bankovne čekove, novčane naloge, dionice, vrijednosne papire, obveznice, mjenice i akreditive;

2. „pravna osoba” znači svaki subjekt koji prema mjerodavnom pravu ima pravnu osobnost, uz iznimku država ili javnih tijela pri izvršavanju javnih ovlasti te javnih međunarodnih organizacija;
3. „teroristička skupina” znači strukturirana skupina s više od dvije osobe, koja je osnovana na dulje razdoblje i djeluje organizirano radi počinjenja kaznenih djela terorizma; „strukturirana skupina” znači skupina koja nije osnovana slučajno, kako bi kazneno djelo počinila odmah i koja ne mora imati formalno definirane uloge za svoje članove, kontinuitet članstva ili razvijenu strukturu.

GLAVA II.

KAZNENA DJELA TERORIZMA I KAZNENA DJELA POVEZANA S TERORISTIČKOM SKUPINOM

Članak 3.

Kaznena djela terorizma

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se sljedeća namjerna djela, kako su definirana prema nacionalnom pravu kao kaznena djela koja zbog svoje prirode ili konteksta mogu ozbiljno naštetiti zemlji ili međunarodnoj organizaciji, definiraju kao kaznena djela terorizma ako su počinjena s jednim od ciljeva navedenih u stavku 2.:
 - (a) napadi na život osobe koji mogu prouzročiti smrt;

- (b) napadi na fizički integritet osobe;
- (c) otmica ili uzimanje talaca;
- (d) nanošenje velikih razaranja vladinom ili javnom objektu, sustavu prijevoza te infrastrukturnom objektu, uključujući informacijski sustav, fiksnoj platformi smještenoj na epikontinentalnom pojasu te nekom javnom mjestu ili privatnom vlasništvu, koja mogu ugroziti ljudske živote ili dovesti do velikog gospodarskog gubitka;
- (e) protupravno oduzimanje zrakoplova, brodova ili drugih sredstava javnog ili teretnog prijevoza;
- (f) proizvodnja, posjedovanje, stjecanje, prijevoz, nabava ili uporaba eksplozivâ ili oružja, između ostalog kemijskog, biološkog, radiološkog ili nuklearnog oružja, kao i istraživanje i razvoj kemijskog, biološkog, radiološkog ili nuklearnog oružja;
- (g) ispuštanje opasnih tvari ili izazivanje požara, poplava ili eksplozija s učinkom ugrožavanja ljudskih života;
- (h) ometanje ili prekidanje opskrbe vodom, električnom energijom ili bilo kojim drugim osnovnim prirodnim resursom s učinkom ugrožavanja ljudskih života;

- (i) nezakonito ometanje sustava, kako je navedeno u članku 4. Direktive 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹, u slučajevima u kojima se primjenjuje članak 9. stavak 3. ili članak 9. stavak 4. točka (b) ili (c) te direktive i nezakonito ometanje podataka, kako je navedeno u članku 5. te direktive, u slučajevima u kojima se primjenjuje članak 9. stavak 4. točka (c) te direktive;
- (j) prijetnja počinjenja bilo kojeg od djela navedenih u točkama od (a) do (i).

2. Ciljevi iz stavka 1. su sljedeći:

- (a) ozbiljno zastrašivanje stanovništva;
- (b) protupravno prisiljavanje tijela vlasti ili međunarodne organizacije na činjenje ili nečinjenje bilo koje radnje;
- (c) ozbiljna destabilizacija ili uništavanje temeljnih političkih, ustavnih, gospodarskih ili društvenih struktura neke zemlje ili međunarodne organizacije.

¹ Direktiva 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. kolovoza 2013. o napadima na informacijske sustave i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP (SL L 218, 14.8.2013., str. 8.).

Članak 4.

Kaznena djela povezana s terorističkom skupinom

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da sljedeća djela, kada su počinjena namjerno, budu kažnjiva kao kaznena djela:

- (a) vođenje terorističke skupine;
- (b) sudjelovanje u aktivnostima terorističke skupine, između ostalog prikupljanjem informacija ili materijalnih sredstava ili financiranjem njezinih aktivnosti na bilo koji način, znajući za činjenicu da će takvo sudjelovanje doprinijeti kriminalnim aktivnostima terorističke skupine.

GLAVA III.

KAZNENA DJELA POVEZANA S TERORISTIČKIM AKTIVNOSTIMA

Članak 5.

Javno poticanje na počinjenje kaznenog djela terorizma

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da širenje neke poruke ili činjenje neke poruke javno dostupnom na drugi način, bilo kojim sredstvima, na internetu ili izvan njega, s namjerom poticanja na počinjenje nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3. stavku 1. točkama od (a) do (i) ako se takvim ponašanje izravno ili neizravno, primjerice veličanjem terorističkih djela, zagovara počinjenja kaznenih djela terorizma, uzrokujući time opasnost od mogućnosti počinjenja jednog ili više takvih kaznenih djela, bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno.

Članak 6.

Novačenje za terorizam

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da vrbovanje druge osobe za počinjenje ili doprinos počinjenju nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3. stavku 1. točkama od (a) do (i) ili u članku 4. bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno.

Članak 7.

Pružanje obuke za terorizam

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da davanje uputa o izradi ili uporabi eksplozivâ, vatrenog oružja ili drugog oružja ili štetnih ili opasnih tvari, ili o drugim posebnim metodama ili tehnikama, u svrhu počinjenja ili doprinosa počinjenju nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3. stavku 1. točkama od (a) do (i), znajući da se stečene vještine namjeravaju upotrijebiti u takvu svrhu, bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno.

Članak 8.

Pohađanje obuke za terorizam

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da primanje uputa o izradi ili uporabi eksplozivâ, vatrenog oružja ili drugog oružja ili štetnih ili opasnih tvari, ili o drugim posebnim metodama ili tehnikama, u svrhu počinjenja ili doprinosa počinjenju nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3. stavku 1. točkama od (a) do (i), bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno.

Članak 9.

Putovanje u svrhu terorizma

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da putovanje u zemlju koja nije članica Unije u svrhu počinjenja ili doprinosa počinjenju kaznenog djela terorizma kako je navedeno u članku 3., radi sudjelovanja u aktivnostima terorističke skupine znajući za činjenicu da će se tim sudjelovanjem doprinijeti kriminalnim aktivnostima te skupine kako je navedeno u članku 4. ili radi pružanja ili pohađanja obuke za terorizam kako je navedeno u člancima 7. i 8., bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno.
2. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da neko od sljedećih ponašanja bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno:
 - (a) putovanje u tu državu članicu u svrhu počinjenja ili doprinosa počinjenju kaznenog djela terorizma kako je navedeno u članku 3., radi sudjelovanja u aktivnostima terorističke skupine znajući za činjenicu da će se tim sudjelovanjem doprinijeti kriminalnim aktivnostima te skupine kako je navedeno u članku 4. ili radi pružanja ili pohađanja obuke za terorizam kako je navedeno u člancima 7. i 8.; ili

- (b) pripremne radnje koje poduzme osoba koja ulazi u tu državu članicu s namjerom počinjenja ili doprinosa počinjenju kaznenog djela terorizma kako je navedeno u članku 3.

Članak 10.

Organiziranje ili drukčije olakšavanje putovanja u svrhu terorizma

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da svaka radnja organizacije ili olakšavanja kojom se bilo kojoj osobi pomaže u putovanju u svrhu terorizma, kako je navedeno u članku 9. stavku 1. i članku 9. stavku 2. točki (a), znajući da je tako pružena pomoć namijenjena u tu svrhu, bude kažnjiva kao kazneno djelo kada je počinjena namjerno.

Članak 11.

Financiranje terorizma

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da stavljanje na raspolaganje ili prikupljanje sredstava na bilo koji način, izravno ili neizravno, s namjerom njihove uporabe ili znajući da će se ona u cijelosti ili djelomično upotrijebiti za počinjenje ili doprinos počinjenju bilo kojeg od kaznenih djela iz članaka od 3. do 10. bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno.

2. Ako se financiranje terorizma iz stavka 1. ovog članka odnosi na bilo koje od kaznenih djela utvrđenih u člancima 3., 4. i 9., nije nužno da se sredstva doista upotrijebe, u cijelosti ili djelomično, za počinjenje ili doprinos počinjenju bilo kojeg od navedenih kaznenih djela niti se zahtijeva da počinitelj zna za koje se određeno kazneno djelo ili kaznena djela sredstva namjeravaju upotrijebiti.

Članak 12.

Druga kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima obuhvaćaju sljedeća namjerna djela:

- (a) tešku krađu s ciljem počinjenja nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3.;
- (b) iznudu s ciljem počinjenja nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3.;
- (c) izradu ili uporabu lažnih administrativnih isprava s ciljem počinjenja nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3. stavku 1. točkama od (a) do (i), članku 4. točki (b) i članku 9.

GLAVA IV.

OPĆE ODREDBE KOJE SE ODNOSU

NA KAZNENA DJELA TERORIZMA, KAZNENA DJELA

POVEZANA S TERORISTIČKOM SKUPINOM I KAZNENA

DJELA POVEZANA S TERORISTIČKIM AKTIVNOSTIMA

Članak 13.

Povezanost s kaznenim djelima terorizma

Kako bi kazneno djelo iz stavka 4. ili glave III. bilo kažnjivo, nije nužno da je kazneno djelo terorizma doista počinjeno niti je nužno, ako je riječ o kaznenim djelima iz članaka od 5. do 10. i članka 12., uspostaviti poveznicu s drugim određenim kaznenim djelom utvrđenim u ovoj Direktivi.

Članak 14.

Pomaganje, poticanje i pokušaj

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da pomaganje u počinjenju kaznenog djela iz članaka od 3. do 8., članka 11. i članka 12. bude kažnjivo.

2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da poticanje na počinjenje kaznenog djela iz članaka od 3. do 12. bude kažnjivo.
3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da pokušaj počinjenja kaznenog djela iz članaka 3., 6., 7., članka 9. stavka 1. i članka 9. stavka 2. točke (a) te članaka 11. i 12., uz iznimku posjedovanja kao što je predviđeno u članku 3. stavku 1. točki (f) i kaznenog djela iz članka 3. stavka 1. točke (j), bude kažnjiv.

Članak 15.

Kazne za fizičke osobe

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se kaznena djela iz članaka od 3. do 12. i članka 14. mogu kazniti učinkovitim, proporcionalnim i odvrćajućim kaznenim sankcijama koje mogu dovesti do predaje ili izručenja.
2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se kaznena djela terorizma iz članka 3. i kaznena djela iz članka 14., u onoj mjeri u kojoj se odnose na kaznena djela terorizma, mogu kazniti kaznama zatvora težima od onih koje su prema nacionalnom pravu zapriječene za takva kaznena djela u slučaju nepostojanja posebne namjere koja se zahtijeva u skladu s člankom 3., osim ako su zapriječene kazne već najviše moguće kazne prema nacionalnom pravu.

3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se kaznena djela navedena u članku 4. mogu kazniti kaznama zatvora, pri čemu najviša kazna ne smije biti kraća od petnaest godina za kazneno djelo iz članka 4. točke (a), a za kaznena djela navedena u članku 4. točki (b) najviša kazna ne smije biti kraća od osam godina. Ako je kazneno djelo terorizma iz članka 3. stavka 1. točke (j) počinila osoba koja vodi terorističku skupinu kako je navedeno u članku 4. točki (a), najviša kazna ne smije biti kraća od osam godina.
4. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se u slučaju kada je kazneno djelo iz članka 6. ili 7. usmjereno prema djetetu to može uzeti u obzir prilikom izricanja kazne, u skladu s nacionalnim pravom.

Članak 16.

Olakotne okolnosti

Države članice mogu poduzeti potrebne mjere kako bi osigurala da se kazne iz članka 15. mogu ublažiti, ako počinitelj:

- (a) odustane od terorističkih aktivnosti; i

- (b) pruži upravnim ili pravosudnim tijelima informacije koje ona inače ne bi mogla pribaviti, pomažući im da:
- i. spriječe ili ublaže posljedice kaznenog djela;
 - ii. identificiraju ili privedu druge počinitelje;
 - iii. pronađu dokaze; ili
 - iv. spriječe daljnja kaznena djela iz članaka od 3. do 12. i članka 14.

Članak 17.

Odgovornost pravnih osoba

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravne osobe mogu smatrati odgovornima za bilo koje od kaznenih djela iz članaka od 3. do 12. i članka 14. koje je u njihovu korist počinila bilo koja osoba koja je djelovala pojedinačno ili kao dio tijela pravne osobe i koja ima vodeću poziciju u okviru pravne osobe, na temelju:
- (a) ovlaštenja za zastupanje pravne osobe;
 - (b) ovlaštenja za donošenje odluka u ime pravne osobe;
 - (c) ovlaštenje za provedbu nadzora u okviru pravne osobe.

2. Države članice također poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravne osobe mogu smatrati odgovornima kada je nedostatak nadzora ili kontrole osobe iz stavka 1. ovog članka omogućio počinjenje, od strane osobe koja je podređena toj pravnoj osobi, bilo kojeg od kaznenih djela iz članaka od 3. do 12. i članka 14. u korist te pravne osobe.
3. Odgovornost pravnih osoba u skladu sa stavcima 1. i 2. ovog članka ne isključuje kaznene postupke protiv fizičkih osoba koje su počinitelji ili poticatelji kaznenih djela iz članaka od 3. do 12. i članka 14. ili pomagatelji u tim kaznenim djelima.

Članak 18.

Sankcije za pravne osobe

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravna osoba koja je odgovorna na temelju članka 17. može kazniti učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim sankcijama koje uključuju kaznene novčane kazne ili novčane kazne koje nisu kaznene te mogu uključivati druge sankcije kao što su:

- (a) ukidanje prava na javne naknade ili pomoć;
- (b) privremena ili trajna zabrana obavljanja poslovnih djelatnosti;
- (c) stavljanje pod sudski nadzor;
- (d) sudski nalog za likvidaciju;

- (e) privremeno ili trajno zatvaranje objekata koji su služili za počinjenje kaznenog djela.

Članak 19.

Nadležnost i kazneni progon

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi utvrdila svoju nadležnost za kaznena djela iz članaka od 3. do 12. i članka 14. u sljedećim slučajevima:
 - (a) kazneno djelo počinjeno je u cijelosti ili djelomično na njezinu državnom području;
 - (b) kazneno djelo počinjeno je na plovilu koje plovi pod njezinom zastavom ili u zrakoplovu registriranom u toj državi članici;
 - (c) počinitelj je njezin državljanin ili u njoj ima boravište;
 - (d) kazneno djelo počinjeno je u korist pravne osobe s poslovnim nastanom na njezinu državnom području;
 - (e) kazneno djelo počinjeno je protiv institucija ili naroda dotične države članice ili protiv institucije, tijela, ureda ili agencije Unije koji imaju sjedište u toj državi članici.

Svaka država članica može proširiti svoju nadležnost ako je kazneno djelo počinjeno na državnom području druge države članice.

2. Svaka država članica može proširiti svoju nadležnost nad pružanjem obuke za terorizam, kako je navedeno u članku 7., kada počinitelj pruža obuku osobama koje su njezini državljani ili imaju boravište u toj državi članici u slučajevima u kojima nije primjenjiv stavak 1. ovog članka. Država članica o tome obavješćuje Komisiju.
3. Kada je za kazneno djelo nadležno više država članica i kada svaka od dotičnih država članica može učinkovito vršiti kazneni progon na temelju istih činjenica, dotične države članice surađuju kako bi odlučile koja će od njih vršiti kazneni progon počinitelja s ciljem, ako je to moguće, objedinjavanja postupaka u jednoj državi članici. U tu svrhu države članice mogu se obratiti Eurojustu kako bi olakšale suradnju između svojih pravosudnih tijela i koordinaciju njihova djelovanja.

U obzir se uzimaju sljedeći čimbenici:

- (a) država članica ona je na čijem je državnom području počinjeno kazneno djelo,
- (b) država članica ona je čiji je počinitelj državljanin ili u kojoj ima boravište,
- (c) država članica ona je koja je zemlja podrijetla žrtava,
- (d) država članica ona je na čijem je državnom području pronađen počinitelj.

4. Svaka država članica također poduzima potrebne mjere kako bi utvrdila svoju nadležnost za kaznena djela iz članaka od 3. do 12. i članka 14. u slučajevima kada odbija predati ili izručiti drugoj državi članici ili trećoj zemlji osobu osumnjičenu ili osuđenu za takvo kazneno djelo.
5. Svaka država članica osigurava da njezina nadležnost obuhvaća slučajeve u kojima je bilo koje od kaznenih djela iz članaka 4. i 14. počinjeno u cijelosti ili djelomično na njezinu državnom području, neovisno o tome gdje je teroristička skupina smještena ili gdje vrši svoje kriminalne aktivnosti.
6. Ovaj članak ne isključuje izvršavanje nadležnosti u kaznenim stvarima kako je to utvrdila država članica u skladu sa svojim nacionalnim pravom.

Članak 20.

Istražni instrumenti i oduzimanje

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da djelotvorni istražni instrumenti, poput onih koji se koriste u slučajevima organiziranog kriminala ili u drugim slučajevima teških kaznenih djela, budu dostupni osobama, jedinicama ili službama koje su odgovorne za istragu ili kazneni progon kaznenih djela iz članaka od 3. do 12.

2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da njihova nadležna tijela prema potrebi zamrznju ili oduzmu, u skladu s Direktivom 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹, imovinsku korist ostvarenu počinjenjem ili doprinosom počinjenju bilo kojeg od kaznenih djela iz ove Direktive ili predmete koji su se pritom koristili ili ih se pritom namjeravalo koristiti.

Članak 21.

Mjere protiv internetskih sadržaja za javno poticanje

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale žurno uklanjanje internetskog sadržaja koji je javno poticanje na počinjenje kaznenog djela terorizma, kako je navedeno u članku 5., a koji se nalazi na poslužiteljima na njihovu državnom području. One također nastoje ostvariti uklanjanje takvog sadržaja s poslužitelja koji se nalaze izvan njihova državnog područja.
2. Kada uklanjanje sadržaja iz stavka 1. na njegovu izvoru nije izvedivo, države članice mogu prema korisnicima interneta na svom državnom području poduzeti mjere za blokiranje pristupa takvom sadržaju.

¹ Direktiva 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o zamrzavanju i oduzimanju predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima u Europskoj uniji (SL L 127, 29.4.2014., str. 39.).

3. Mjere uklanjanja i blokiranja moraju biti određene prema transparentnim postupcima i pružati odgovarajuće zaštitne mehanizme posebno kako bi se osiguralo da su te mjere ograničene na ono što je nužno i proporcionalno te kako bi korisnici bili obaviješteni o razlogu za te mjere. Zaštitni mehanizmi povezani s uklanjanjem ili blokiranjem uključuju i mogućnost upotrebe pravnog sredstva.

Članak 22.

Izmjene Odluke 2005/671/PUP

Odluka 2005/671/JHA mijenja se kako slijedi:

1. U članku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) ‚kaznena djela terorizma’: kaznena djela iz Direktive (EU) 2017/... Europskog parlamenta i Vijeća⁺⁺

* Direktiva (EU) 2017/... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL ..., ..., str. ...).”;

⁺ SL: molimo umetnuti broj ove Direktive i dopuniti bilješku.

2. Članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Svaka država članica donosi potrebne mjere kako bi osigurala da se relevantne informacije koje su prikupila njezina nadležna tijela u okviru kaznenih postupaka u vezi s kaznenim djelima terorizma učine što prije dostupnima nadležnim tijelima druge države članice, ako bi se te informacije mogle upotrijebiti za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili kaznenih progon kaznenih djela terorizma, kako je navedeno u Direktivi (EU) 2017/...⁺, u toj državi članici, na zahtjev ili na vlastitu inicijativu, i u skladu s nacionalnim pravom te odgovarajućim međunarodnim pravnim instrumentima.”;

(b) dodaju se sljedeći stavci.:

„7. Stavak 6. ne primjenjuje se u slučaju kada bi se razmjenom informacija ugrozile istrage u tijeku ili sigurnost pojedinca ni u slučaju kada bi ona bila protivna ključnim interesima sigurnosti dotične države članice.

8. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da njihova nadležna tijela, prema potrebi, poduzmu pravodobne mjere u skladu s nacionalnim pravom nakon što dobiju informacije iz stavka 6.”.

⁺ SL: molimo umetnuti broj ove Direktive.

Članak 23.

Temeljna prava i slobode

1. Ovom Direktivom ne mijenjaju se obveze poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela, kako su utvrđena u članku 6. UEU-a.
2. Države članice mogu utvrditi uvjete koji su potrebni prema temeljnim načelima koja se odnose na slobodu tiska i drugih medija i u skladu tim načelima, kojima se uređuju prava i obveze tiska ili drugih medija te postupovna jamstva za njih kada se takvi uvjeti odnose na određivanje ili ograničavanje odgovornosti.

GLAVA V.

**ODREDBE O ZAŠTITI ŽRTAVA TERORIZMA,
POTPORI ŽRTVAMA TERORIZMA
TE PRAVIMA ŽRTAVA TERORIZMA**

Članak 24.

Pomoć i potpora žrtvama terorizma

1. Države članice osiguravaju da istrage ili kazneni progon kaznenih djela obuhvaćenih ovom Direktivom ne ovise o prijavi ili optužbi žrtve terorizma ili druge osobe nad kojom je počinjeno kazneno djelo, barem ako su djela počinjena na državnom području države članice.

2. Države članice osiguravaju da su službe za potporu koje se bave posebnim potrebama žrtava terorizma uspostavljene u skladu s Direktivom 2012/29/EU i dostupne žrtvama terorizma neposredno nakon terorističkog napada te dokle god je to potrebno. Takve službe na raspolaganju su dodatno uz opće službe za potporu žrtvama ili u okviru tih općih službi za potporu žrtvama koje se mogu obratiti već postojećim subjektima koji pružaju specijalističku potporu.
3. Službe za potporu moraju biti sposobne pružiti pomoć i potporu žrtvama terorizma u skladu s njihovim posebnim potrebama. Usluge tih službi povjerljive su, besplatne i lako dostupne svim žrtvama terorizma. Posebno obuhvaćaju:
 - (a) emocionalnu i psihološku potporu, kao što su potpora i savjetovanje nakon traumatičnih iskustava;
 - (b) savjetovanje i pružanje informacija o svim relevantnim pravnim, praktičnim ili financijskim pitanjima, uključujući olakšavanje ostvarivanja prava žrtava terorizma na informacije kako je utvrđeno u članku 26.;
 - (c) pomoć u vezi s potraživanjima u pogledu naknade štete za žrtve terorizma koja je dostupna na temelju nacionalnog prava dotične države članice.

4. Države članice osiguravaju da su uspostavljeni mehanizmi ili protokoli kojima se omogućuje aktiviranje službi za potporu žrtvama terorizma u okviru njihovih nacionalnih infrastrukture za odgovor na hitne situacije. Takvim mehanizmima ili protokolima predviđa se koordinacija nadležnih tijela vlasti, agencija i tijela kako bi bili sposobni pružiti sveobuhvatan odgovor na potrebe žrtava i članova njihovih obitelji neposredno nakon terorističkog napada te dokle god je to potrebno, uključujući odgovarajuća sredstva za olakšavanje identifikacije žrtava i njihovih obitelji te komunikacije s njima.
5. Države članice osiguravaju pružanje odgovarajuće medicinske pomoći žrtvama terorizma neposredno nakon terorističkog napada te dokle god je to potrebno. Države članice zadržavaju pravo organizirati pružanje medicinske pomoći žrtvama terorizma u skladu sa svojim nacionalnim zdravstvenim sustavima.
6. Države članice osiguravaju žrtvama terorizma pristup pravnoj pomoći, u skladu s člankom 13. Direktive 2012/29/EU, ako one imaju status stranaka u kaznenom postupku. Države članice osiguravaju da se težina i okolnosti kaznenog djela na odgovarajući način uzmu u obzir u uvjetima i postupovnim pravilima prema kojima žrtve terorizma imaju pristup pravnoj pomoći u skladu s nacionalnim pravom.
7. Ova Direktiva primjenjuje se dodatno uz Direktivu 2012/29/EU i njome se ne dovode u pitanje mjere utvrđene u toj direktivi.

Članak 25.

Zaštita žrtava terorizma

Države članice osiguravaju dostupnost mjera za zaštitu žrtava terorizma i članova njihovih obitelji u skladu s Direktivom 2012/29/EU. Pri određivanju trebaju li oni i u kojoj mjeri biti korisnici zaštitnih mjera tijekom kaznenog postupka, posebna pozornost posvećuje se riziku od zastrašivanja i odmazde te potrebi zaštite dostojanstva i fizičkog integriteta žrtava terorizma, između ostalog tijekom ispitivanja i svjedočenja.

Članak 26.

Prava žrtava terorizma s boravištem u drugoj državi članici

1. Države članice osiguravaju da žrtve terorizma koje imaju boravište u državi članici koja nije država članica u kojoj je počinjeno kazneno djelo terorizma imaju pristup informacijama u vezi sa svojim pravima, raspoloživim službama za potporu i programima za naknadu štete u državi članici u kojoj je počinjeno kazneno djelo terorizma. U tom pogledu dotične države članice poduzimaju prikladne mjere za olakšavanje suradnje među svojim nadležnim tijelima ili subjektima koji pružaju specijalističku potporu, kako bi se žrtvama terorizma osigurao stvaran pristup takvim informacijama.

2. Države članice osiguravaju da sve žrtve terorizma imaju pristup službama za pomoć i potporu kako je utvrđeno u članku 24. stavku 3. točkama (a) i (b) na državnom području države članice u kojoj imaju boravište, čak i ako je kazneno djelo terorizma počinjeno u drugoj državi članici.

GLAVA VI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

Zamjena Okvirne odluke 2002/475/PUP

Okvirna odluka 2002/475/PUP zamjenjuje se u odnosu na države članice koje obvezuje ova Direktiva, ne dovodeći u pitanje obveze tih država članica u pogledu roka za prenošenje navedene okvirne odluke u nacionalno pravo.

U odnosu na države članica koje obvezuje ova Direktiva, upućivanja na Okvirnu odluku 2002/475/PUP smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu.

Članak 28.

Prenošenje

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do... [18 mjeseci od dana donošenja ove Direktive]. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donese te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 29.

Izvješćivanje

1. Komisija do... [36 mjeseci nakon dana donošenja ove Direktive] Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće u kojem ocjenjuje u kojoj su mjeri države članice poduzele potrebne mjere radi usklađivanja s ovom Direktivom.

2. Komisija do... [54 mjeseca nakon dana donošenja ove Direktive] Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće u kojem ocjenjuje dodanu vrijednost ove Direktive u pogledu suzbijanja terorizma. Izvješće obuhvaća i utjecaj ove Direktive na temeljna prava i slobode, između ostalog na nediskriminaciju, vladavinu prava i razinu zaštite i pomoći pružene žrtvama terorizma. Komisija uzima u obzir informacije koje su dostavile države članice u skladu s Odlukom 2005/671/PUP i sve ostale relevantne informacije o izvršavanju ovlasti u okviru zakonâ o borbi protiv terorizma u vezi s prenošenjem ove Direktive i njezinom provedbom. Ako je to potrebno, Komisija na temelju te evaluacije odlučuje o prikladnim daljnjim djelovanjima.

Članak 30.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 31.

Adresati

Ova Direktiva upućena je državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament

Predsjednik

Za Vijeće

Predsjednik
